

Ideeën voor een invulling van de projectweek.

RESPECT!

LOWAN

Vooraf

Binnenkort is er een projectweek met als thema RESPECT. Dit document is een hulpmiddel om tot een projectweek op maat te komen voor jouw groep. Omdat er grote verschillen bestaan in niveau, beheersing van de Nederlandse taal en culturele achtergrond, hebben we ervoor gekozen om een globaal programma te beschrijven waarbij je keuzen kunt maken die passen bij jou en jouw groep. Natuurlijk kun je ook zelf lessen en werkvormen bedenken over het thema. Vergeet niet om dat wat je maakt toe te voegen in de map *Projectweek Respect* in Sharepoint. Op die manier kan het aantal opdrachten over dit thema steeds uitgebreid worden.

Als er ook andere docenten lesgeven aan jouw groep in deze week, dan is het handig om even af te stemmen wie wat doet en te bekijken of dat wat er aangeboden wordt voor de leerlingen een samenhangend geheel is.

Voor de vakken drama, muziek, techniek en beeldende vorming wordt een speciale les gegeven over het thema respect. Tenslotte wordt een aantal excursies ingepland. Zo wordt er o.a. een kerk en een moskee bezocht en gaan een paar groepen naar het Etty Hillesum Centrum. In verband met het grote aantal groepen kan helaas niet iedere groep naar elke bestemming.

Zodra er meer duidelijkheid is ontvangen jullie een ge-update versie van dit document.

Alvast veel plezier gewenst!

Inleiding

Binnen het thema respect kun je bv. denken aan *respect voor jezelf, respect voor de ander en de anderen en respect voor de wereld/de aarde/de natuur*. Respect voor de ander die anders is dan jouzelf is vaak het lastigst. Het zou mooi zijn als je tijdens de verschillende lessen die je deze week geeft aan jouw groep een doorlopend gesprek met hen aangaat over het thema respect en hen voortdurend uitnodigt tot uitwisseling/discussie met elkaar over dit thema.

We hebben een voorlopige indeling voor de week bedacht die op maat gemaakt moet worden voor jouw groep:

1. Introductie van het thema Respect

Een klassengesprek gecombineerd met een introductieopdracht waarbij een eerste product voor de muurkrant gemaakt wordt.

2. Verwerking en/of verdieping van het thema Respect

Verschillende lessen en werkvormen waarbinnen het thema respect aan de orde komt en eventueel uitgediept wordt.

3. Evaluatie/afronding/presentatie van het thema Respect

Gedurende de drie dagen ontstaat er een muurkant van verwerkingsopdrachten in de kantine (en/of in jouw lokaal).

1. INTRODUCTIE THEMA RESPECT

DOELEN:

- de leerling denkt na over het thema respect en kan voorbeelden geven van situaties waarin er sprake is van respect en situaties waarin dat er niet is.
- de leerling kan het begrip respect toepassen op zichzelf, anderen en de wereld.
- de leerling kan het belang van respect voor het samenleven met anderen beschrijven.
- de leerling kan luisteren naar en in gesprek gaan met anderen over het thema respect.
- de leerling kan, samen met anderen, het begrip respect en zijn haar ideeën over respect beschrijven en/of verbeelden.

Mogelijke werkvormen voor de intro-les:

A. Klassengesprek aan de hand van vragen.

Voorbeeldvragen:

- *Wat is respect? / Wat betekent respect?*
- *Heb jij wel eens meegemaakt dat er geen respect was? Vertel!*
- *Van wie krijg jij respect? Hoe merk je dat?*
- *Waarom is respect belangrijk? Waarom gaan we deze week drie dagen aan het werk met dit thema?*
- *Heb jij respect voor iedereen? Leg eens uit.*
- *Hoe zit het met respect in onze klas? Hebben we genoeg respect voor elkaar? Hoe merk je dat? Wat zie je? Vertel..*
- *En hier op school? Hebben de mensen die hier in school zijn respect voor elkaar? Leg uit..*

B. Klassengesprek aan de hand van foto's of plaatjes

In de map RESPECT op Sharepoint vind je een voorbeeld van een Powerpoint met plaatjes die je kunt gebruiken als aanleiding voor een klassengesprek.

C. Klassengesprek aan de hand van een film

Veel films zijn geschikt om te gebruiken als uitgangspunt voor een klassengesprek. Zoek er een die jouw groep zal aanspreken. Je kunt een aantal vragen voorbereiden waarbij je de link legt tussen het verhaal in de film en het verhaal van jouw leerlingen.

D. Klassengesprek aan de hand van een stille bordassociatie

Midden op het bord staat het woord RESPECT en er liggen twee of drie bordstiften. Leerlingen mogen (zonder te praten!) woorden of korte zinnen op het bord schrijven die volgens hen te maken hebben met respect. Alles is goed en blijft staan. Ook rare dingen (die kunnen nl. ook zinvol zijn om tot begrip te komen) . Als het bord vol is, wordt aan de hand van de vragen van de docent bekeken wat er verzameld is:

- *Wat valt jou op? Leg eens uit?*
- *Welke woorden horen bij elkaar of lijken op elkaar?*
- *Wie wil iets vertellen over wat hij heeft opgeschreven?*
- *Wie heeft... opgeschreven? Wil je eens uitleggen wat je daarmee bedoelt?*
- *Voor wie of wat kun je respect hebben?*
- *Zijn er nog meer mensen of dingen waar je respect voor kunt hebben? etc.*

Probeer door vragen te stellen het gesprek tussen leerlingen over dit onderwerp te stimuleren.

Concluderend:

Wat weten we nu over respect? Kunnen we een beschrijving/definitie maken van wat respect betekent?

Start muurkrant

De conclusies uit het klassengesprek (A,B,C,D of anders) kunnen verwerkt worden tot een poster die het begin vormt van de muurkrant die door jouw groep wordt gemaakt.

Voorbeelden:

- Groepjes of tweetallen schrijven een stukje over wat er besproken is.
- Ieder leerling schrijft op wat volgens hem of haar respect is en geeft er een voorbeeld bij.
- Leerlingen maken een poster met daarop het woord respect en verbeelden wat het woord betekent.
- Leerlingen maken een poster met daarop de door hen gevonden definitie van respect en geven dit weer in mooie letters.
- Leerlingen kiezen zelf een vorm om de uitkomsten van het gesprek weer te geven in de muurkrant.

2. VERWERKING EN VERDIEPING VAN HET THEMA RESPECT

DOELEN:

- de leerling denkt na over voor wie hij/zij respect heeft.
- de leerling oefent met respectvol communiceren.
- de leerling leert positieve woorden voor kwaliteiten en herkent die kwaliteiten bij zichzelf en anderen.
- de leerling ervaart dat respect verschillende betekenissen kan hebben
- de leerling kan het begrip respect op verschillende manieren toepassen in verhalen en/of beelden.
- de leerling kan een coherent verhaal maken van kenmerken van zijn of haar cultuur en toont interesse voor het verhaal van de ander.

A. Kwaliteitenspel

Leerlingen leren in dit spel hun eigen kwaliteiten en de kwaliteiten van klasgenoten beter (her)kennen.

Door positieve woorden te leren die iets over mensen vertellen, ga je die kwaliteiten ook eerder zien bij jezelf en bij anderen. Voor dit spel is het belangrijk om eerst aandacht te besteden aan het leren van de betekenis van die woorden. Daarna kun je op veel verschillende manieren met je groep aan de slag met de kwaliteitenkaarten. Voor ieder groep is een spel aanwezig en daarnaast zijn er extra kopiën gemaakt van de kaartjes die het mogelijk maken om bijvoorbeeld alle leerlingen passende kaarten te laten geven aan iedere klasgenoot.

In de handleiding van het kwaliteitenspel vind je verschillende manieren waarop je het spel kunt spelen.

In je lokaal (en/of in de kantine in de muurkrant) zou je de namen (of fotootjes?) kunnen ophangen van jouw leerlingen met daarbij de kwaliteiten van iedere leerling die door de klasgenoten benoemd zijn. Op die manier kun je er later nog eens op terugkomen en wordt de leerling de komende tijd steeds herinnerd aan zijn of haar kwaliteiten.

B. Presenteren van je land en/of cultuur.

Leerlingen bereiden een presentatie voor waarin ze een aantal onderwerpen uit de cultuur van hun moederland uitleggen en toelichten. Mogelijke onderwerpen die aan de orde kunnen komen zijn: familie, wonen, school, relaties, eten, vervoer, religie, kunst, sport, politiek, klimaat en natuur.

Nadat iedere leerling een presentatie voorbereid heeft (evt. met powerpoint, filmpje of werkstuk als ondersteuning) geeft iedere leerling een korte presentatie aan een leerling uit een andere groep. De bedoeling is dat er twee groepen gekoppeld worden voor deze presentaties. Je kunt er ook voor kiezen om de presentaties in viertallen (twee uit de ene groep en twee uit de andere groep) te doen; dus leerlingen vertellen presenteren alle vier waarbij de twee leerlingen uit dezelfde groep elkaar een beetje kunnen helpen. Bij het presenteren kun je als docent de leerlingen uitnodigen om vragen te stellen aan de anderen. En natuurlijk is het belangrijk om respectvol.. te luisteren.

De werkstukken of een print van de powerpoint kunnen worden opgehangen in de kantine. (muurkrant)

C. Respectvol communiceren

Bij deze werkvorm kunnen leerlingen ervaren hoe het is om op verschillende manieren te communiceren. Door in een rollenspel passief, agressief en assertief gedrag in te zetten zien en ervaren ze wat het effect is van hun communicatie. Ook leren ze dat je altijd kunt kiezen hoe je wilt reageren in een situatie. Deze opdracht vind je in de Sharepointmap *Projectweek Respect*.

Als er na het rollenspel tijd over is, kunnen leerlingen een korte beschrijving of tekening van de drie begrippen maken en deze ophangen in de kantine. (muurkrant)

D. Kaart maken voor...

Leerlingen maken een kaart voor iemand die ze bijzonder respecteren. Voor wie heb jij respect? Voor wie zou jij een mooie kaart willen maken om te laten zien dat je respect hebt voor hem of voor haar?

De kaarten kunnen verstuurd worden of (als opsturen onmogelijk is) met een toelichting opgehangen worden in de kantine. (muurkrant)

E. Kaart maken voor een specifieke doelgroep

Leerlingen maken een kaart voor een hen onbekende persoon.

Voor deze opdracht doe je mee aan een bestaand project waarbij de groep

een kaart maakt voor eenzame mensen. De kaarten worden verstuurd naar de doelgroep. Een kopie van iedere kaart kan worden opgehangen in de kantine. (muurkrant)

F. Een verhaal met als thema respect.

Leerlingen schrijven een verhaal waarin respect voor de ander, het andere een thema is.

Respect tonen voor iemand of iets geeft nog geen interessant verhaal. Pas als het respect moeite kost, bv. omdat iemand of iets heel anders is, dan ontstaat er een spanning. Je kunt als docent een verhaal vertellen of voorlezen en leerlingen kunnen evt. voorbeelden geven van verhalen of films voordat er geschreven gaat worden.

De verhalen (of een kopie ervan) kunnen worden opgehangen in de kantine. (muurkrant)

G. Een gedicht of songtekst over respect.

Leerlingen zoeken en herkennen het thema respect in gedichten/songteksten en schrijven vervolgens zelf een tekst met dit thema:

1. Zoek bestaande songteksten en gedichten over respect die jullie

mooi of goed vinden.

2. Schrijf nu zelf een tekst of gedicht over respect. (bv. in twee- of drietallen) en verwerk deze in een poster die je ophangt in de kantine. (muurkrant)

H. Symbolen respect.

Leerlingen verdiepen zich in (de kracht van) symbolen en ontwerpen vervolgens zelf een symbool voor (een vorm van) respect.

Opdracht: Zoek drie positieve symbolen (bv. over liefde, vrede, respect etc) die jij mooi en/of goed vindt. Maak er een schets van en schrijf erbij waarom je ze precies mooi en/of goed vindt..

Ontwerp nu zelf een symbool voor respect. Bedenk eerst of jouw symbool gaat over respect voor jezelf, over respect voor de ander of over bv. respect voor de aarde.

Om een krachtig symbool te maken moet je de werkelijkheid vereenvoudigen. Als je dat in een tekening doet dan heet dat stileren.

Als je iets goeds bedacht heb ga je het symbool heel netjes tekenen en evt. inkleuren.

De symbolen kunnen in de kantine opgehangen worden bij de muurkrant.

I. Gewoonten

Voor deze opdracht werken leerlingen uit een werkboekje met het thema *Gewoonten*. Dit werkboekje werd tijdens eerdere projectweken gebruikt toen het thema *Gewoonten* was. Het onderwerp is gemakkelijk te vertalen naar het thema respect.

Wanneer je niet zeker weet of een bepaalde opdracht goed zal uitpakken bij jouw groep dan is het wellicht handig om (evt. een deel van) het boekje klaar te leggen zodat je een alternatief hebt.

Je vindt het boekje in de map *Projectweek Respect* in Sharepoint.

3. EVALUATIE, AFRONDING/PRESENTATIE VAN HET THEMA RESPECT

DOELEN:

- de leerling kan verwoorden hoe hij/zij de projectweek heeft ervaren.
- de leerling kan aangeven wat hij/zij deze week heeft geleerd.
- de leerling kan aan de hand van de muurkrant de verschillende onderdelen van de week evalueren.
- de leerling luistert naar hoe andere de week hebben ervaren.
- de leerling kan zijn/haar ervaringen van de projectweek delen met leerlingen uit een andere groep.

Gedurende het project wordt de muurkrant in de kantine aangevuld met de resultaten van de verschillende opdrachten. Van eventuele excursies kan door leerlingen een kort verslag of een tekening gemaakt worden die ook bij de krant opgehangen worden. Zo ontstaat een muurkrant waarop zichtbaar en leesbaar is wat de leerlingen hebben gedaan, gemaakt en geleerd.

Afhankelijk van de beschikbare tijd kun je aan het eind van de week nog:

- Met je groep terugblikken op de week en de verschillende onderdelen evalueren: Wat heb je deze week geleerd? Wat vond je echt goed? Waar heb je van geleerd? Welke opdrachten en/of excursies vond je minder goed en waarom precies? Wat heb je gemist in deze week? Heb je verder nog ideeën over wat er in een projectweek over respect gedaan of geleerd zou moeten worden?
- Met je groep langs de muurkrant (en die van andere groepen) lopen en vragen wat de leerlingen opvalt, wat ze mooi/goed

vinden en waarom. Je kunt met je groep een keuze maken uit de verschillende onderdelen van jullie muurkrant en samen bepalen welke dingen jullie in je lokaal willen hangen.

- Opnieuw afspreken met de andere groep waarbij de leerlingen in dezelfde tweetallen of viertallen waarmee ze eerder gewerkt hebben, elkaar aan de hand van de muurkrant vertellen wat zij die week verder nog hebben gedaan. Daarna kan er nog even nagepraat worden in dat groepje met bv. een hapje en/of drankje erbij.

Tenslotte

Op vrijdagmiddag sluiten we gezamenlijk af met een flashmob, RESPECT van Aretha Franklin.

Als het lukt krijgen de leerlingen als voorbereiding hierop een dansles van een dansdocente op dinsdag of woensdag. Ook zijn er verschillende leerlingen op onze school die als dansdocent willen helpen in jouw groep om de dans onder de knie te krijgen. Meer informatie hierover volgt nog.